

[Handelsministeren.]

Melisprisen plus 55 pCt. af Overskuddet i Tantieme til Roedyrkerne og Resten i Tantieme til selve Fabrikkerne; men jeg erindrer stadig om, at Prisen ikke kan stige til mere end 36 Ø.; det er Topprisen, og derved er Forbrugernes Interesse sikret. Jeg har ikke i mine Forhandlinger kunnet naa videre end til at begrænse Topprisen, og jeg tror heller ikke, det er muligt paa nærværende Tidspunkt at naa noget ved at optage nye Forhandlinger om dette Spørgsmaal.

Til sidst vil jeg sige det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch Tak for det interessante og oplysende Foredrag, som det ærede Medlem holdt om hele den Udvikling, der har fundet Sted, alle de Forhold, der har været at tage i Betragtning ved Sukkerproduktionen gennem de svundne Aar. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at det vilde være til megen Fortræd, man kan næsten sige, at det vilde forvolde en Katastrofe, hvis man helt ophører med at dyrke Sukker i de Egne, hvor man saa stærkt har indstillet sig paa at skulle ernære sig i væsentlig Grad ved denne Dyrkning, og netop i den Tid, vi lever i, hvor det er saa overmaade vanskeligt at skaffe Beskæftigelse, forekommer det mig, at det er vor Pligt at drage Omsorg for, at dette Spørgsmaal ikke vokser os helt over Hovedet, at vi ikke forsømmer nogen Lejlighed til at skaffe Arbejde til de Mennesker, som det overhovedet er muligt at skaffe Arbejde til. Den Udgift, der er forbundet med den Ordning, der her er foreslaaet, er ringe i Forhold til alle de Fordele, der er forbundet med den, baade valutamæssigt, beskæftigelsesmæssigt, endogsaa prismæssigt overfor det store forbrugende Publikum; thi det er ikke rigtigt, at det er det store forbrugende Publikum, der uden videre skal betale Gildet, saaledes som det er sagt; det kan meget vel blive saaledes — og meget tyder paa, at det vil blive saaledes —, at selve Lovforslaget bliver en Beskyttelse for det store Publikum imod, at det kommer til at betale for høje Priser for Sukker.

Endelig skal jeg gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Hendriksen, der henstillede til mig at tage under Overvejelse at undtage Færøerne fra at komme ind under Lovforslagets Bestemmelser. Jeg skal gerne medvirke til, at Spørgsmaalet bliver overvejet af det Udvalg, der formentlig bliver nedsat.

Det ærede Medlem spurgte endvidere, om det var Hensigten at lægge Transiteringen af Sukker her i Landet Hindringer i Vejen. Dertil kan jeg sige, at det er det for-

nuftigvis ikke. Skulde der i Lovforslaget være Bestemmelser, der gør det vanskeligt at fortsætte med Transiteringen, er jeg selvfølgelig villig til at forhandle om en Ændring af dette Forhold.

Jeg kan ogsaa sige til det ærede Medlem, at det er givet, at der findes Virksomheder her i Landet, som nødvendigvis maa have Rørsukker til Disposition for deres Produktion, og saa maa man nødvendigvis ogsaa sikre dem det nødvendige Kvantum Rørsukker.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa ny anbefale Lovforslaget, idet jeg udtaler Haabet om, at det maa faa en velvillig Behandling i det Udvalg, som jeg kan forstaa skal nedsættes, og jeg beder om, at man vil behandle Lovforslaget hurtigt.

Duborg: Det foreliggende Lovforslag er jo ikke blot en Nyordning af hele Sukkerproduktionen her i Landet, men det er, naar man undersøger det nærmere, et Forslag af saa vidtrækkende en Natur, som meget faa af de Lovforslag, vi behandler her i Rigsdagen. Det er, som jeg nærmere skal komme til at gøre Rede for, i Virkeligheden et Forslag om Overgang til Statsdrift. Det er ikke blot Statsmonopol, men i Virkeligheden Statsdrift af Sukkerproduktionen, som hermed indledes i Danmark for Fremtiden. Socialdemokratiet har jo tidligere fremsat Ønsker om, at Sukkerproduktionen skulde gaa over til Statsdrift, men der har da her i Rigsdagen udenfor Socialdemokratiet ikke været Tvivl om, at en saadan Overgang kunde man ikke gaa med til, idet man ikke mente derved at vinde en bedre og mere rationel Produktionsform end den, man hidtil har haft her i Landet.

Det, som sker ved dette Forslag, er jo i al Korthed sagt dette, rent finansmæssig set overfor Sukkerfabrikkerne, at disses Aktier skal gøres til Statsobligationer med en Rente paa 4—5 pCt., det er i Virkeligheden en Konvertering, foreløbig for 1 Aar eller rettere 1½ Aar, af disse Aktier til Statsobligationer med en fast Rente. Derved er der skabt finansiell Mulighed for — og man kan sige, at man har fjernet en afgørende Hindring for —, at Sukkerfabrikkerne bliver Statsfabrikker, det er ikke nødvendigt at vedtage nogen ny Ekspropriationslov til dette Formaal, det er selve Ekspropriationen af Sukkerproduktionen, som her skal finde Sted.

Naar jeg har ønsket at fremdrage dette Forhold, er det, fordi jeg finder, at Rigsdagen ikke kan behandle et saadant Lov-